

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Prijatelji — plačajte!

Svoboda je draga stvar, — rekel je pameten državnik, mi smo pa danes prisiljeni brez vseh ovinkov prosto pa odločno besedo govoriti (ne s protivniki nego) s prijatelji našega „Slovenskega Naroda“, in kar jim imamo ob kratkem povedati, je: ako hočete slovenski svobodo miselni list sploh imeti, — ga plačajte!

Mi se trudimo dan na dan in storimo, kar po teh nedostnih močeh, ki so, le moremo, da bi ustregli stranki in zadovoljili bralca; kakor vedro pri vodnjaku, hodi dan na dan delo gori in doli, zdaj enomerno, zdaj burno, a od naše strani gotovo zmirom z onim veseljem, ki ga more dajati edino le ljubezen do domovinske stvari, katera premaguje vse težave, vse tisočere sitnosti, ki so z našim poslom zvezane, — dokler se premagovati dajejo. In kdor je pravičen, kdor ne precenjuje našega občnega političnega in socialnega položaja našega naroda, ta nam bode moral pritegniti, da se mnogo več nij dalo storiti. To nam tudi naši domači protivniki zdaj priznajo, kadar so sami mej soboj, ker vidijo, da nas ne morejo doseči, da si imajo več denarnih virov.

A narodna gospoda, to delo se nikakor ne pospešuje; veselje do dela ne množi, ako moramo poslušati tožbe in lamentacije administracije „Slov. Naroda“, da najboljši prijatelji naše stvari najbolj v neredu plačujejo ali ne plačujejo. Najboljša imena nahajamo med onimi, ki niso še plačali; a zgodilo se je, da ako smo list ustavili, dobivali smo reklamacije in očitanje, da jim „par goldinarjev“ ne zaupamo. Drugi pišejo: pošiljajte, bom uže plačal, pa plača-

nje odlašajo vedno. To nij prav. Mi moramo drage štampelje plačevati, drag papir kupovati, drage delavce vzdržavati, ogromen kapital se porabi za narejanje „Slovenskega Naroda“. Ako se ta kapital ne staka iz redno dohajajočih naročil, kje ga hočemo vzeti? List se mora sam zdržati; če stranka ne vzdržuje dnevnika, je bolje, da vzdržuje dober — tednik. Kako se bode pa dnevnik zdržal, kako bomo z veseljem delali, če se lastni naši somišljeniki, namesto, da bi nam vsak še enega naročnika pridobil, sami nereda v plačevanju držé?

Novinarstvo je kazalo, koliko moči ima stranka; novinarstvo je izraz stranke. Posebno pri nas pak je novinarstvo še vedno, in bode še dolgo, delo patriotizma, a ne kako obrtniško podvzetje. Naši redaktorji ne bodo nikdar ni primerno tako plačani kot ruski ali nemški, če imajo še toliko znanja in delavske moči. In število naročnikov ne bode presegalo nekega gotovega broja. Zdaj pak smo še zmirom le začetniki v narodnih rečeh. Dolžnost naša je, da smo solidarni v podpiranju; vsak posamezen naj vé, da je dolžan narodno časopisje materialno podpirati. Fondov nemamo nobenih.

To smo sicer uže večkrat poudarjali, ali danes moramo odločneje ponavljati in želimo, da bi imelo to boljši vspeh od dozdanjih opominov.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 17. februarja.

Poročevalec pododseka, ki se ima z preiskovanjem uzrokov narodno-gospodar-

stvene krize pečati, je svoje delo izvršil in se bodo dotična posvetovanja začela.

Zopet se govori o needinosti med cislejtanskimi ministri. Posebno finančnega ministra Pretisa bi drugi radi imeli odpravljenega.

Na Ogerskem je dobila strankarska kriza čudno podobo. Strastni Deakovci zdaj priznavajo, da je njih gospodarstvo pri kraji in da le nujno stopenje njih z Ghizyjevo in levo stranko zamore v ogerski spodnji zbornici napraviti večino, ki bo zmožna vladati. Deakovci so pripravljani dati velike koncesije, a dvomiti se mora, da-li jih opozicija sprejme, kar je postala gospodar situacije in se mora, ako treba, brez Deakove stranke in proti njej vzdržati.

Vnanje države.

Ruski „Golos“ vidi v pohodu avstrijskega cesarja „zagotovljenje, da je doba nesporazumljenja med Avstrijo in Rusko minula. Z eno izjemo v novejšem času nij bilo nijene diferencije. Z nijeno evropsko armado se naši vojaki nijso tolikrat skupaj vojskovali, kakor z avstrijsko. Od vseh evropskih držav je Avstrija edina, s katero se nijmo še vojskovali. Za oba dela je bilo dobro, da se to nij zgodilo, in da sta bila zvezana. Tako bo tudi v prihodnje. Našo dolgo zapadno mejo varujete dve nam prijazni oblasti. V orijentu ima Rusija z Avstrijo sorodne interese. Orientalno vprašanje s to srečno složnostjo lahko drug, dober obraz dobi“.

Te dni je francoski „Journal des Paris“ pisal: „Kdo ve, morebiti princ Napoleon sam pristopi k pripadnikom septenata“. Princ Napoleon pa je na to takoj pismeno odgovoril: „Spoštovanje do imena, katero imam, prepričanje mojega celega življenja in skrb za resnične interese dežele mi pripovedujejo biti pripadnik vlade, katere nij ljudstvo postavilo. Septenat bi se bil moral dati postaviti od edinega suverena, pred katerim se moramo vsi vklanjati, od splošne pravice glasovanja, sicer mu bonapartisti ne mogó pomagati“. „Constitutionel“

Listek.

Spéče jezero.

(Novela, francoski spisal Lucien Biart, posl. Dav. Hostnik.)

(10. nadaljevanje.)

Komaj preide trenotek, pa zagrabi roko svojega soproga, ter pusti mladega Francoza, da nij mogel izgovoriti, kar bi bil tako rad.

Začelo se je daniti. Ženske se začno izgubljeni. Donna Lorenca, ki je dala znamenje k odhodu, hotela je iz kaprice pešiti na haciendo. Svojemu moževi nij o tem potu ničesa povedala. Nadejala se je, da jej soprog, na katerega strani se je šetala, pové kaj o potovanji, katero je imel nastopiti. A govoril jej nij o drugem, nego o vspehu, ki ga je imela, prijel jo je v naročje, ter jo nesel čez potok, čez katerega sta morala iti. Kazal se ji je nežnega, postrežljivega, zaljubljenega.

— Kvirina nij govorila resnice, je go-

vorila kreola sama soboj; on me ljubi, in mu še na misel ne pride, da bi me tako neusmiljeno zapustil.

Po dnevi je bil don Ludoviko le zjutraj nepritomen; zvečer je hodil po svojem posestvu. Donna Lorenca je vedela, da je več konj in en zaboj spravil v Kordovo.

— Ah, vsklikne kreola bolestno, ta ženska hoče najino srečo razdreti.

Kosila je sè soprogom. Zvečer je imela iti z njim v gledišče. Proti šestém je bila za odhod pripravljena. Solnce se je skrivalo za rudečim nebom. Zrak je bil težak, suh. Tice roparice so šle poprej v svoje gnezdo, kakor jim je bila navada. V jezeru so se videli rudeči oblaki, da bi bil človek mislil, da je kri v tej strašanski globočini.

— Jug bo to noč kruto pihal, reče donna Lorenca. Ali bi ne bilo bolje, da ostaneva tukaj?

— To misliš, naj bi bila tvoja loža prazna, draga Lorenca?

— Jaz sem žalostna, govori mlada ženska dalje. Temne sanje me trpinčijo. Čutim, da se moji sreči žuga. Ostaniva, prosim te.

Don Ludoviko se na lahko izvije svoji soprogi. Dve solzi se zasvetite med trepalnicami donne Lorence.

— Ali govoriš resno? reče ter se jej živahno približa. Jug bo danes hudo pihljal; tvoji nervi ga uže čutijo. Ostani; jaz bodem uže skrbel, da tvoja loža ne ostane prazna.

— Ali je ta skrb tako majhna, da jo moraš ti izvršiti? Pošlji koga tja. Midva pa idiva na teraso, sedeš se mi k nogam, pa bodeva kramljala.

— Dobro, reče don Ludoviko.

A mesto, da bi se usel, začne hacendero hoditi sem ter tja. Zdaj pa zdaj je bojazljivo pogledal proti kordovanski cesti.

Znal bi mi uiti, si misli kreola; vstané, ter zapové, naj se ji prinese kojka.

— Hotela sem te poskusiti, reče vesela; ti si me poslušal, hvala ti. A jaz vé, da

naglašajo občno potrebo miru, in pravi, da je cilj, ki ga imajo vsi evropski narodi, zveza miru, brez katere Evropa ne more dobro storiti, ne pa napadna liga proti Nemški. Dalje pravi, da se ta ideja povsodi širi, da je tudi namen potovanja avstrijskega cesarja.

V nemški državni zbor je dozdaj vendar prišlo šestero lotarijskih poslancev; devetero alzaskih še manjka.

Dopisi.

Iz Štajerskega 13. febr. [Izvirni dopis]. (Še enkrat znojemška peticija in ljubljanski nemškutarski „after-pedagogi“). Članek, katerega je o tej stvari „Slov. Narod“ 5. in 6. febr. prinesel, je ljubljanske nemške učitelje ne ljubeznjivo pobožal. A da bi svoj srd nekoliko zakrili, pišejo v „Schulzeitung“ od 10. febr.: „Was wir erwartet (?) traf ein.“ (Namreč, da so se štajerski učitelji zoper ono peticijo izrekli), in skušajo še enkrat dokazati, da bi bil „Staatsrock“ za kranjske učitelje jako ugoden. Vendar so ti dokazi tako slabi, da se nam ne zdi vredno, da bi še dalje o njih kaj govorili. Le to naj omenimo, da govore v neodvisnosti učitelja, pravijo, da je učitelj na Kranjskem še tudi po novih postavah odvisen od fajmoštrov (za kar je baje deželni zbor skrbel) in da bi torej kranjski učitelj, kot državni uradnik ne mogel svoje neodvisnosti izgubiti, ker je nema. Čudno se nam zdi, da so ravno te postave, zoper katere zdaj vse sile napenjajo, v svojem organu št. 9. lanskega l. s tako srčnim „Glück auf“ pozdravljali! Dejali so: Zdaj smo nehali biti mežnarji in hlapeci; zdaj smo v resnici svobodni in neodvisni učitelji postali! In zdaj ti ljudje kriče, da so ravno kranjske postave tako osnovane, da učitelji ostanejo fajmoštrovi sluge, med tem, ko so kranjske šolske postave skoro popolnem enake (razun zastran plač) postavam družih dežel. Ljubljanski vetrnjaki pač nameravajo s tacimi dokazi učiteljem siloma narediti belo, kar je črno.

Pri tej priliki tudi „Slov. Narodu“ očitajo, da je v navedenem članku prezrl glavni (?) vzrok, ki ga je navel Drescher zoper ono peticijo, namreč, da, če bi bila šola v državnih rokah, bi se lahko prigodilo,

da bi se v slovansko-nemških deželah šole slavizirale.

Mi tega v svojem članku nismo omenili, ker nismo hoteli med šolske stvari političnih mešati, in smo torej le pedagogične premisljive zoper ono peticijo naveli. Toda ljubljanski „after-pedagogi“, katerim je nemška politika veliko bolj pri srcu nego šola, se, ker jim uze družega nij nič ostalo, na kar bi se mogli opirati, na to izjavo. Da torej tudi mi o tej Drescher-jevi izjavi izrečemo, naj povemo, da je on to govoril kot trezen politikar, ne pa, kakor to ljubljanski kruborci, ki so tako oslepljeni, da verujejo, da bode v Avstriji vladala ustavoverna stranka na vse veke in tako naše šole, (če bi jih dobila (?) germanizirala.

Res čudno se nam zdi, da so se ti ljudje letos naenkrat tako spremenili! V zadnji številki „Schulzeitunge“ lanskega leta so še pisali, da ima njih društvo namen: 1. z vsemi dovoljenimi sredstvi na to delati, da se nove šolske postave izpeljajo, ker se jim zde, da so blagonosne in edina mogočnost svobodnega razvoja pravega šolstva. V ta namen hočejo na vse kriplje za nove šolske razmere delati in jih zoper vse napade krepko braniti. 2. skrbeti za to, da bodo imeli kranjski učitelji svoje materialno stališče tako trdno, kakor učitelji družih dežel. 3. delati za samostalnost in neodvisnost učiteljev, in 4. za nadaljno izobraženje učiteljev. In letos, popred tako poveljčevane šolske postave, — izpodkopujó. — Lani so toliko govorili o učiteljski samostalnosti in neodvisnosti, — letos pa siloma hočejo učitelje — v „Staatsrock“ obleči! „Kaj se jim po glavi blodi?“ bi jih Preširen vprašal. In ti ljudje so še tako predrzni, da „Sl. Narodu“ očitajo nekonskvenco!?

Pravijo, da jih enkrat hvali, v drugo graja!?! Gospoda! sami izpred svojega praga najprej pomedite gnoj, potem še le pogledite, če je pred sosedovim kaka smet. „Sl. Narod“ nema samo enega dopisnika o šolskih stvareh, kakor Vi Vašega viteza (?) ampak več, ki so pa različno podučeni. Eni vas sodijo po baharijah o Vašem organu, ko n. pr. pišete pod rubriko „Aus unserem Vereine“ o učenih predavanjih vodje Hrovata o muzikalnih produkcijah, o violin-virtuosih (risum teneatis—) itd. A drugi Vas poznajo

od nog do glave, in se pri čitanju tacih novic (za predpust) ne morejo dosta načuditi da si upate svet s tacimi fulminantnimi poročili slepiti, ter so torej prisiljeni vas občinstvu beim Sonnenlicht pokazati.

In tako so se tudi nekateri učitelji, bravši one fraze, žalibog dali na led speljati. A ko bodo spoznali, da so zašli med take ljudi, ki svoje prepričanje, svojo narodnost za par grošev prodajajo; ki vedno upijo, da so „eifrige Slovenen“ a v svojem organu ki pač nij nič družega, nego „Tagblatt II“, vse kar je narodnega z nogami teptajo in narodne učitelje prav bärbarski psujejo; ko bodo videli, da jih taka družina zna pripraviti ob vse zaupanje pri narodu, potem bodo gotovo tej Gariboldijeveji čredi za vselej slovo dali in dejali: „mea maxima culpa“.

Končno naj še omenimo, da ljubljanske učitelje milujemo, ker so si izvolili tacega moža za diktatorja, ki jih bode pred svetom še malo bolj kritično ilustriral, kakor so pa uže tako.

Od kranjskih učiteljev pa pričakujemo, da imajo še domoljubja dovolj, da bodo zapustili to tovaršijo po kateri bi jih znala — glava boleti.

Iz Karlovca 14. febr. [Izv. dop.] Uže 16 mesecev je, kar je začela po Hrvatske razsajati goveja kuga, in denes po 16 mesecih so še prepovedani vsi goveji semuji, in sploh je trgovina z govejo živino večji del le odmerjena na ozki krog ene vasi ali občine. Mestjan, kmet, trgovec obrtnik, vse trpi pod tem bremenom. Po Kranjskem in Štajerskem, kamor se je goveja kuga od todi zanesla, bila je zatrta za tri mesece, in vse je zopet v svojem normalnem stanu. — Tudi po Hrvatske je bolezen uže skoraj povsodi ponehala, a semnji se vendar še ne smejo shajati, kmet si vendar ne more kupiti volov za obdelavanje svojega polja, on jih zopet ne more tako lahko prodati, da bi plačal davke in si živeža kupil. In ravno zdaj je po celem Hrvatske cena mesa poskočila.

Pitanje je, zakaj so semnji prepovedani? Eto Vam rešenega! — Živinski zdravniki imajo dijete, dokler traja goveja kuga; certifikati za izvažanje goved se od kontrebantarijev z gotovimi novci dobro plačajo, ko po goveji kugi teh lepih dohodkov

bo Wilson denes zadnjikrat pela; treba, da jo greva poslušat. Idiva.

Don Ludoviko se osupnen obrne proti svoji soprogi. Ta se zavije v ruto. Mrak je branil, da se ji obraz nij videl.

— Lepa nagajivka, jej reče, ter jej poljubi roko, idiva tedaj, ako ti hočeš.

Ta trenotek bi se ga bila donna Lorenca kmalu oklenila, ter mu povedala, kak strah ima, kake bolečine se jej uže več časa skrivajo v dnu srca. A čutila je, da jo sili stokanje; a jokati se nij hotela. Don Ludoviko opaše meč, kar je navada pri možéh njegovega stanú, ter se dvigne v sedlo. Uro pozneje stopita v gledišče.

Albert kreolo komaj zagleda, pa priteče k njej. Več se nij tresel pred njo. Donna Lorenca je bila zdaj zamišljena, zdaj živahna. Menim da je rada poslušala udvorljivost mladega Francoza, ki se je vedno bolje vnel. Ko izrazi mladi pribočnik svoje veliko občudovanje sè strastnimi besedami, se obrne

donna Lorenca proti njemu, strese dvomljivo glavo, ter ga pogleda žalostnim, mokrim očesom, da se mu je srce hotelo razleteti.

— Lehko bi verjela vašemu zagotavljanju, don Alberto, ko bi ne vedela, da jutri ob treh odidete, mu reče naenkrat donna Lorenca.

— Odidem, ker vi ne marate zame, sennora. Eua vaša beseda bi me zadržala.

— Jezus! ali imajo moje besede tako moč.

— Poskusite.

— Vi imate gospodarja.

— Nijenega razun vas, prisegam vam, pristavi mladi diplomat, sklence roke ter hoče na eno nogo poklekiniti pred njo — da bi vam mogel svoje srce pokazati!

— Ali ne poznate pota do moje domene?

— Ali mi torej dovolite, da se predstavim?

— Gotovo; čez naš prag samo sovražniki ne smejo.

— Kedaj?

Don Ludoviko je po vsakem aktu odšel. Donna Lorenca ga vidi ta trenotek na pragu lože, in pusti svojo roko v Albertovi.

— Ah! deje kreola, jutri, ali kadar hočete jaz sem vedno tam. V dveh urah na primer bom sanjala na mojem balkonu, ter bom kadila po svoji grdi navadi, zaradi katere vi moje rojakinje grajate.

Don Ludoviko mlademu moževi ne pusti, da bi odgovoril. On vstopi burno v ložo, ko se je bil zastor vzdignil. Hidalgo gleda soprogo. Ustna so mu blede, oči žareča. Na obrazi se mu izraža osupnenost in bolelost, Francozu pa bojzljivost.

Ko na konci zadnjega akta zastor pade, hiti Albert donni Lorenci pokriti pleča s plaščem. Ponudi jej celo roko, a don Ludoviko ga prehiti.

— Na zvidenje, sennora, reče Francoz, ter odhaja.

— Na zvidenje, odgovori kreola po-

ne boje, zakaj bi torej goveja kuga ne trajala še nekaj časa. — Kaj se deželna vlada ne briga za to, bodete vprašali. — Pač, ona ima svoje organe po deželi, a baš ti so oni živinozdravniki, katerim zaleži mnogo na tem, da goveja kuga vsaj na papirji še nije zatrta. —

Zakaj je kuga po Hrvatskej trajala 16 mesecev, ko je bila v sosednih deželah zatrta v 3 do 4 mesecih? Zdravniki ali niso imeli dovolj sposobnosti za ta posel ali pa so imeli preprazne žepe, katere je bilo treba v čas napolniti. — Povsodi je bilo prepovedano izvaževati živino in za vsacega brez izjemka torej tudi za bogatega žida Priesterja, a vendar je on smel živino kupovati in goniti, kjer in koder se mu je ljubilo, v okuženi vasi ali zdravi, certifikati so se dobivali pri živinozdravnicah za gotove novce, nij čuda da se kuga zmirom bolj raznašala. — Povsod in vsacemu je bilo prepovedano kože, koce, kožuhe itd. preko prepovedanega kordona soboj jemati, a baš živinozdravniki so bili, kateri so v gorkih kožuhih, boje se za svoje zdravje hodili iz okuženega hleva v zdravega in raztrošali govejo kugo dalje. — Ne le dežela hrvatska ali i sosedne posebno kranjska in štajerska trpe pod takovim stanjem. Kredit Hrvatske pak se podkopava, a v interesu cele Hrvatske bi delala deželna vlada ko bi 1. strogo postopala proti nevernim ubogim služabnikom, ki jemljejo revnim kmetom težki pridelek a polnijo žepe bogatinom in sebi; 2. strogo gledala na enako izvrševanje njenih povelj bez izjeme; 3. zabičila svojim policajnim organom, naj živinozdravnikom bolje na prste gledajo; 4. se še enkrat prepričala v zdanjim stanji goveje kuge in 5. dovolila brže obdržavanje sejmov. (Kot 6. bi mogli mi pristaviti še to, naj bi ogerska in hrvatska vlada sprejela cislejtanski zakon o živinski kugi, kar je uže dr. Bleiweis v zadnjem kranjskem zboru vladi dosežati priporočal. Uredn.)

Domače stvari.

— (Občni zbor „Matice“) za lansko leto bode 4. marca 1874. Več prihodnjič.

— (Pod Turnom) pri Ljubljani je kucec ali kožni črv (borckenkäfer) pokončal več lepih senčnatih smerek, stoječih ob poti, ki drži izpod Truna (Tivoli) proti Rožniku. Smreke so morali posekati. Škoda lepih dreves!

zdravljaje ga sè sladkim pogledom. Ti greš z menoj? vpraša svojega soproga.

— Ne; sennora Wilson odide nocoj. Moram se posloviti od nje.

— Ali bo to dolgo trajalo? Ali te lahko pričakam? Opravi urno, jaz ti imam dokaj povedati.

Don Ludoviko se obotavlja.

— Idi, jej končno reče, jaz se stoprv jutri vrnem v Santo-Roso.

— Na zvidenje, sennor, reče kreola pribočniku francoskega poslanstva, ki je bil šel za njima. Ta ja iznova pozdravi.

Donna Lorenca je zapazila, da je njen soprog vesel. Ona stopi v kojko.

— Adieu, mu deje.

On jo pogleda ter končno reče: — Na zvidenje.

(Konec prihodnjič.)

— (Nesreča). Včera jutro ob šestih je na ljubljanskem kolodvoru mašina nekega delavca v več kosov raztrgala. Skočil je čez „wechsel“, se spodteknil in mašina je šla čez-nj. Nesrečnež je oženjen.

— (Ljubljanski „Lehrerverein“) je, kakor znano, nameraval peticionirati na državni zbor, da bi on šole kot državne proglasil. Da bi pa mogel govoriti v imenu vseh kranjskih učiteljev, se je obrnil torej tudi do učiteljev na deželi, če so s tem zadovoljni. A kranjski učitelji so mu baje poslali mesto njihovega pritrjenja — veliko in jako dolgih — nosov za — pustni vtorek, in to — zastoj.

— (Iz Gradca) ima praška „Politik“, list, ki nij, kar ga je Skrejšovski pustil, niti senca več v primeri s prejšnjimi letniki, dopisnika, ki si za osobno zabavo upa sem ter tja jako neupne sodbe o Slovencih in naših strankah. Vidi se temu dopisniku, da naših listov niti čitati ne zna, nego se informira iz revnega graškega „Volksblatta“ in k večjemu še iz dunajskih „ad usum delphini“ pristiženih poročil.

— (Nova cesta.) Minister za notranje zadeve je dovolil 8000 gl. v ta namen, da se izdela nova cesta iz Tolmina čez Bačo v Bohinj. Ta cesta bode imela za goriške in gorenjske Slovence posebno važnost, ker bode vezala gorenjo soško sè savsko dolino ter ob enem odprla Gorenjcem najkračo pot v Italijo. Baš za tega delj tudi v strategičnem oziru ne bode brez vsega pomena in ker bo šla čez lepe planinske kraje, bode privabila gotovo tudi mnogo gorskih turistov v prekrasno, a še premalo znano gorenjo soško dolino!

— (Ljubljanskemu mestnemu odboru) se je izročila v kavnarnah in po hišah podpisana sledeča peticija v slovenskem in nemškem jeziku: Med reve in nadloge, s katerimi se je tudi Ljubljansko mesto vsled prenehane delavnosti, opustenega podvzetja, posebno pa zaradi vednih boleznin in slabe letine bori, zasijalo nam je lastnoročno pismo Njih c. kr. apostolskega Veličastva našega milostljivega in dobrotljivega vladarja od 8. t. m. kot oživljivi žarek boljše prihodnosti, kot okrepčevalni klic k delu, in našlo je tudi v prsih prebivalcev Ljubljanskega mesta tisočerni hvaležni odmev. Sedaj velja pridnim rokam tudi pri nas delo in zaslužek preskerbeti, tedaj je treba državni vladi gotova pota naznaniti, po katerih vspešno pomagati more. Slavni mestni odbor je sicer sam po sebi sprevidel, da je mestu javnih zidanj silno potrebno, posebno je splošno željo prebivalstva izpolnil, ko je večkrat poskusil vojaško oskrbovalnico (profunt) in vojaško bolnišnico kam drugam prestaviti, in z dobljenim prostorom mesto razširiti in zdravstveno zboljšati. — Podpisani menijo da bi ravno sedaj bil ugodni čas to stvar še enkrat ponoviti, ko kužna bolezen, ki je v zadnjem času posebno na dunajski cesti silno razsajala, nij le samo ozko zvezo s tamkaj stoječo vojaško bolnišnico, ampak tudi neodlašljivo potrebo taisto v drugi kraj prestaviti dokazala. — Na dobljeni prostor postavila bi se lahko poslopja, ki bi na oni strani od dne do dne bolj čutljivemu pomanjkanju stanovanj pomagala, na drugi strani pa obrtnikom v tem času, ko so vsled denarne pomanjkljivosti brez dela in zaslužka, oboje naklonila. — Glede na vse to, so

se podpisani združili k prošnji: Slavni mestni odbor naj vse pripomočke in pota poskusi, da od c. kr. državne vlade kako polajšanje žalostnega stanu tukajšnjega prebivalstva in obrtništva s tem pridobi, da ona pospešuje zidanje poslopij, katera so našemu mestu uže zdavnej potrebna bila, posebno naj pa obravnavava, da se vojaška poslopja z dunajske ceste drugam prestavijo, ponovi in z vso odločnostjo nadaljuje.

Razne vesti.

* (Goveja kuga) je na Ogorskem minula. Na Hrvatskem in v Slavoniji je pa še.

* (Nekaj od bolh.) Na Nemškem so ljudje, ki naučene bolhe nosijo okoli kazati. Taki bolharji pa ne hodijo kar tja med proste ljudi, ampak med imenitne, še celo na kraljeve dvore. Te dni je bil neki bolhar na nekem kneževskem dvoru v južni Nemčiji. Ko bolhe spusti na mizo, mu najbolj učena uide po stanici. Naenkrat princeza nekaj začuti in teče v stransko sobo. Nij preteklo pet minut, pa prinese bišina malo živalico bolharju nazaj, in za hišino pride princeza. „Lepa hvala, prevzvišena gospa“ reče bolhar, „toda ta bolha nij moja“.

Tržna poročila.

Z Dunaja 14. febr. Vse one razmere, ki so oni teden kupčiji zapreke stavile, so tudi ta teden. K temu je prišel še hud mraz. Pšenica se je za 5 kr. podražila in so je okoli 25.000 centov prodali. Bila je najlepša po 8 gold. 40 krajc., najslabša po 7 gl. 55 kr. Rež se je posebno od ogerskih kupcev zelo jemala, in je za 10 kr. poskočila. Plačevali so jo po 4 gl. 80 kr do 5 gl. 40 kr. Ječmena se je po trdnih cenah 8000 vaganov prodalo. Koruza za 5—10 kr. dražja; oves pa za 10 do 15 kr. in se ga je 20.000 centov prodalo. Moko ljudje le črno kupujejo.

Iz Budapešte 14. febr. Prodavanje se je ta teden ravnalo po pripeljanem blagu, katerega je bilo v vseh sortah malo. Akoravno kupci niso bili prav posebno dobre volje, se je vendar za pšenico stara cena ponujala, in je tudi med tednom ostala, za boljše sorto — ki se pa redkokrat ponuja — se je pa še nekaj krajcarjev primaknilo. Prodalo se je pšenice okolo 80.000 centov po 8 gld. do 8 gld. 10 kr. Rež so konsumenti po 5 kr. dražje plačevali. A ker so se prodajalci zelo držali, se je je samo 8000 vaganov prodalo. Ječmena, posebno lepega je manjkalo, za to se je po 10 do 15 kr. dražje plačeval. 10.000 vaganov so ga prodali. Koruza je cel teden v ceni trdno stala. Prodali so je 15.000 centov. Oves je bil po cenah preteklega tedna in se ga je 10.000 vaganov prodalo. Proso je bilo po 5 gl., pšeno po 8, fižol po 5 in pol do 6, leča po 6 in pol do 7 in pol, grah po 6 do 6 in pol gld. Mast je bila po 39 do 42 gl., špeh po 34 do 35 gld., stari po 32 do 33 gl.; prekajeni po 38 do 40 gld.

Poslano.

Zahvala.

Bodi mi dovoljeno izraziti znotranje svoje čutje, čeravno le s slabimi kratkimi besedami, ter javno izrekati prisrčno zahvalo vsem blagim stanovalcem Žavskega trga, p. n. gospod. m. obrtnikom in posestnikom rudnikov v okolici, osnovalnemu komiteju, osobno gospodu direktorju Pogačnik Juliju, — za sijajno in krasno veselico, pripravljeno mi dne 11. t. m. o priliki mojega odhoda iz lepe Savinske doline.

Žavec dne 13. svečana 1874.

Z odličnim spoštovanjem
ves udan

Med. dr. Josip Tarbauer.

